No. 1581 Zaterdag 18 April 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Nieuwe Begrooting

IN DEN

Kolonialen Raad.

Voorloopig Verslag.

Artikelen.

Ad. art. 1*b*. Opgemerkt werd, dat het archief niet overeenkomstig de daarvoor vastgestelde bepalingen wordt bijgehouden. Op verscheidene kantoren moeten stukken ouder dan twintig jaren zijn. Gevraagd werd om een aanschrijving aan alle betreffende ambtenaren om telken jare de daarvoor aangewezen stukken ten archieve in te leveren. Er werd op aangedrongen, dat het archief, dat nog op St. Eustatius en wellicht elders in de kolonie moet zijn, naar Curaçao zal worden gezonden en hier gecatalogiseerd en opgeborgen.

Ad. art. 3*e*. Men vroeg hoever de bewerking der encyclopaedie thans is gevorderd en tegen wanneer hare verschijning mag worden tegemoet gezien. Van wie gaat deze zaak uit?

Ad. art. 4*b*. Er werd op gewezen, dat het appèl in rechtszaken van de Bovenwindsche eilanden bemoeilijkt wordt, doordat bij onvermogen geen kostelooze vertaling der processtukken te verkrijgen is.

Is het niet mogelijk, zoo werd gevraagd, dat hierin voorzien wordt, bij voorbeeld door vrijheid te laten aan partijen, om de origineele stukken zonder vertaling over te leggen?

Ad. art. 5*d*. Gevraagd werd welke translaatkosten uit dit crediet bestreden worden.

Ad. art. 12. Tegen de aangevraagde gelden voor boschwachters bestond bezwaar. Men achtte deze lieden overbodig.

Ad. art. 13. Tegenover den aandrang van eenige leden om ook de verschillende geestelijken in eene eventueele *algemeene* traktementsverhooging te doen deelen, werden door verscheidene leden bezwaren geopperd. Vooreerst achtten sommigen de geestelijken niet slecht bezoldigd. Anderen wezen er op, dat dit een stap verder zou zijn in eene richting, die zij beslist afkeurden: onderhoud van de kerk door den staat. Zij meenden dat het veeleer tijd wordt om van dit standpunt eindelijk eens terug te komen. Nu komt het bij meer dan eene kerk voor, dat de gemeente aan het salaris van den geestelijke in het geheel niets bijdraagt.

De leden, het eerst aan het woord, meenden, dat, nu eenmaal een eerste stap op dezen weg van bezoldiging door de Kolonie is gezet, meerdere stappen consequent moeten volgen.

Eenige leden wezen op de overdaad van twee predikanten bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente. Zoo spoedig de gelegenheid daartoe gunstig was, moest dit aantal beperkt worden, meenden zij. Een lid bepleitte de noodzakelijkheid van twee predikanten, omdat voor beiden werk is.

Speciaal wat betreft de gemeenten, wier geestelijken traktementen genieten uit de Koloniale Kas, zoodat zij Gouvernements-ambtenaren zijn, vroeg men naar den invloed, welken het Gouvernement en daarnaast de kerkelijke besturen op hunne benoeming en ontslag hebben.

Ad. art 15. Met belangstelling had men kennis genomen van de in de Tweede Kamer over het onderwijs gehouden beschouwingen, al waren er leden, die, wat daar ten nadeele van het onderwijs is gezegd, niet wilden onderschrijven. Anderen betreurden het, dat moet worden toegegeven, dat de toestand van het onderwijs slecht is. Algemeen werd toegejuicht het voornemen van den Minister om een „onderwijsman" hierheen te zenden. Op zijne spoedige komst werd gehoopt, en daarbij het vertrouwen uitgesproken, dat hij bij een voldoend lang verblijf in de Kolonie door persoonlijk onderzoek den toestand grondig zou leeren kennen en, waar noodig, den weg tot verbetering aanwijzen.

Een lid betoogde, dat het peil van het onderwijs bij vroeger niet gedaald is. De leden die den toestand van het openbaar onderwijs slecht noemden, meenden dit te moeten wijten aan het overladen leerplan en aan het onderwijzend personeel. Ook de inrichting van het leerplan achtten zij ondoelmatig. De leerkrachten, noemden zij, behoudens uitzonderingen, onvoldoende, en met name werd op de gebrekkige uitspraak van het Hollandsch gewezen bij meer dan een lid van het personeel, vooral in de eerste klassen, waar deze uitspraak toch een zaak van groot gewicht is.

Ad. art. 15*b*. Bij de in dit zittingjaar behandelde voorstellen tot verhooging der onderwijzers-salarissen is door een lid aangedrongen op verhooging van de toelagen der hoofden. De gemachtigde van den Gouverneur zegde toen toe, dezen wensch aan het Bestuur te zullen overbrengen. Gevraagd werd of het Bestuur deze zaak reeds overwogen heeft.

Hoe, zoo werd gevraagd, is in de laatste maanden voorzien in het gymnastiek-onderwijs en in de door het aan den onderwijzer Troost verleende verlof opengevallen plaats?

Verleden jaar werd het voor de normaalschool uitgetrokken bedrag vermeerderd met f 140.—, wat toegelicht werd. Nu wordt eene verhooging van f 150.— niet toegelicht.

Eenige leden maakten bezwaren tegen het leerplan van de normaalschool. Zij begrepen niet, dat daar vreemde talen werden onderwezen. Deze school moet opleiden tot het onderwijzersexamen en daarbij komen die talen niet te pas. Daarentegen meende men, dat opvoedkunde wel onderwezen moet worden. Men verzocht ingelicht te mogen worden over de voorloopige resultaten van den zeevaartkundigen cursus op Curaçao. Is het aantal leerlingen bevredigend?

Ad. art. 16*b*. Men vroeg welke maatregelen genomen zijn naar aanleiding van de destijds door de Rekenkamer gemaakte bezwaren in verband met den verkoop van leermiddelen door de hoofden der scholen. Eenige leden wilden geheel met dit systeem breken en de leermiddelen gratis in bruikleen verstrekken aan de leerlingen.

Ad. art. 16*d*. Tegen dezen post hadden eenige leden bezwaren. Men achtte het van geen belang, dat de leden der examencommissie zich zouden op de hoogte kunnen stellen van hetgeen in Nederland op onderwijsgebied plaats vindt, omdat met de Nederlandsche exameneischen hier weinig of geen rekening wordt gehouden. En voor zoover het wel van belang is, konden deze heeren dit *blijven* doen als tot dusver.

Een lid stelde de vraag, hoe men zich deze voortdurende studie van de examencommissie heeft voorgesteld, daar immers telken jare andere leden worden benoemd.

Ad. art. 18. Er werd op gewezen, dat de loodsdienst aan de St. Annabaai met een havenmeester en een assistent-loods onvoldoende bezet is.

Het havenverkeer is toenemende. Verleden jaar heeft zich het geval voorgedaan, dat de loods en de assistent-loods tegelijk ziek waren. Ternauwernood kon toen in den dienst voorzien worden.

Ad. art. 19*a*. Ter ontlasting van den bijzonder zwaren dienst van den stadsgeneesheer werd bepleit het in het leven roepen van de betrekking van havendokter. Bovendien oordeelde men in het belang van den havendienst een afzonderlijke bezetting van dezen post alleszins gewettigd. Andere leden meenden, dat er al, thans vooralsnog geen reden was, om naast de betrekking van stadsgeneesheer een *afzonderlijke* betrekking van havendokter te scheppen.

Ad. art. 19*e*. Eenige leden vonden de voor fouragegelden uitgetrokken bedragen te laag. In gevallen, waarin men speciaal voor dienstzaken een paard houdt, is het niet mogelijk dit van f 300. — te onderhouden.

Ad. art. 21*a* Algemeen had men bezwaar tegen eene vaste aanstelling van den *landbouwkundige*. Men was van oordeel, dat sedert de laatste verwerping van dezen post door den Raad geen nieuwe omstandigheden waren opgekomen, die herziening van dit votum wettigden. Uit het feit, dat, naar men vernomen had, voor den in uitzicht gestelden landbouwcursus geen plantagehouders zich hebben aangemeld, leidde men af, dat aan die zijde op de voorlichting en leiding van den landbouwkundige weinig prijs gesteld wordt.

Men vroeg welke verbeteringen in de laatste jaren door den landbouwkundige zijn aangebracht.

Drongen eenige leden aan op algeheele schrapping van dezen post, de anderen wilden den landbouwkundige nog tot een laatste proefneming in de gelegenheid stellen.

Ad. art. 21*b*. Gevraagd werd maatregelen te nemen, opdat de Kolonie zich zoo spoedig mogelijk losmake van het departement van landbouw in Suriname.

Ad. art. 25*c*. Tegen de hier en elders uitgetrokken bedragen voor verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten werden bezwaren gemaakt.

Men veronderstelde, dat de oorspronkelijke bedoeling van deze posten geweest is, voorziening in de verpleging van lieden, die bij de emancipatie, dus ruim vijftig jaren geleden, hulpbehoevend waren, en men was van oordeel, dat van deze personen niet velen nog in leven konden zijn.

Ad. art. 29*b*. Een lid juichte dezen post toe. Van de overige leden waren sommige bereid de hier aangevraagde gelden tot eene proefneming met het dryfarming-systeem alsnog te voteeren. Anderen wenschten ook deze uitgave niet meer. Men was het er over eens, dat in ieder geval, wanneer deze gelden werden toegestaan, deze proefneming de allerlaatste moet zijn. Enkele leden drongen er op aan, dat de proef vooral in alle opzichten goed in de puntjes zou worden genomen.

Ad. art. 31*a*. Men vroeg wat de maatschappij tot bevordering van landbouw etc. eigenlijk doet, en waarvoor zij deze subsidie gebruikt.

Ad. art. 32*b*. Een lid verzocht den post voor onderhoud en aanvulling nog te verhoogen, terwijl een ander den geheelen post wilde zien verdwijnen. Voorgesteld werd het denkbeeld van een Koloniaal museum te laten varen, en de verzameling alleen tot schoolgebruik te doen strekken

Ad. art. 32*h*. Men vroeg naar eene omschrijving van het met „enz" bedoelde, daar, volgens de *Toelichtingen*, in 1913 voor tijdschoten slechts f 150 uitgegeven is.

Ad. art. 32*k*. Men was van oordeel dat deze post kan vervallen tengevolge van den aankoop van de plantage „Wacao" waarop een zeer geschikt huis staat.

Hierbij werd opgemerkt, dat door de verhuizing van den districtmeester van het 4e en 5e district naar *Dokterstuin* er thans geen politiewacht meer is in de omgeving van *Siberië*. Gevraagd werd of de post van den *Kleinen berg*, die nu van weinig belang is voor de contrôle van het vervoer naar de stad, niet daarheen kan verplaatst worden.

Ad. art. 35*a*. Men klaagde over den slechten toestand waarin de markt verkeert, zoowel wat den toestand van het gebouw als wat de zindelijkheid betreft. Men vroeg om daarin te voorzien.

Ad. art. 35*c*. Een lid bepleitte de wenschelijkheid van eene tweede algemeene begraafplaats op Pietermaai. De afstand van daar naar de Overzijde achtte dit lid te groot.

Ad. art. 35*h*. Eenige leden, die persoonlijk het hekwerk om Mundo Nobo onderzocht hadden, verklaarden, niets te hebben kunnen ontdekken, dat eene zoo kostbare herstelling behoeft. Derhalve werd op nadere inlichting aangedrongen.

Ad. art. 35*k*. Inlichtingen werden gevraagd omtrent hetgeen mee de gelden voor onderhoud, vernieuwing en aankoop van meubelen gedaan moet worden.

Ad. art. 36. Eenige leden juichten het toe, dat men den waterafvoer op Monteberde ter hand nemen wilde, maar betwijfelden het of de voorgenomen verbetering wel *afdoend* resultaat zou hebben.

Ad. art. 37*c*. Gevraagd werd op welke wijze in de reiniging van straten en riolen voorzien wordt. Men drong op verbetering aan. Enkele hoofdwegen worden goed onderhouden. Vooral de toestand van kleine straatjes is in dit opzicht slecht.

Ad. art. 41*b*. Geklaagd werd over de wijze, waarop het Raadhuis wordt schoon gehouden. De ramen van verscheidene lokalen zijn door bergend stof vermodderd, de jalouziën te vies om aan te raken; aschbakken en papiermanden ontbreken.

Ad. art. 44. Eenige leden vroegen waarom op Aruba en elders in afwijking van wat op Curaçao gewoonte is, in strafzaken voor het kantongerecht steeds *in persoon* gedagvaard wordt.

Zij vroegen hiermede te breken, daar het dikwijs zeer lastig is daaraan te voldoen.

Ad. art. 53*a*. Met blijdschap was kennisgenomen van het voornemen eenen tweeden gouvernementsdokter te benoemen.

Ad. art. 54*b*. Ook de oprichting van een ziekenhuis werd toegejuicht.

Ad. art. 54*j*. Gevraagd werd naar de beteekenis van dezen post. Aan wien behoort de armenkas?

Ad. art. 58. Eenige leden drongen aan op het verschaffen van een stel seinvlaggen aan Aruba, opdat de seinen van voorbijvarende schepen kunnen beantwoord worden.

Ad. art. 93*b*. Eenige leden uitten hunne verwondering er over, dat met het toekennen van eene personeele toelage aan den gezaghebber nog niet een jaar gewacht is, nu deze titularis blijkbaar het voornemen had om in 1914 met verlof te gaan.

Ad. art. 108*c*. Vele leden hadden op vroeger ontwikkelde gronden tegen dezen post bezwaar.

Ad. art. 126. Gevraagd werd, hoe het staat met de plannen voor eene *stoomvaartverbinding* tusschen de verschillende eilanden der kolonie.

Ad. ad. 129. Men verzocht in kennis gesteld te mogen worden met het rapport van den leider der *hoedenindustrie* over zijne reis.

Er waren leden, die gaarne zouden willen weten, waarom in strijd met het votum van den Raad, waarbij zij meenden, dat de Minister van Koloniën zich had neergelegd, den directeur van het postkantoor andermaal verlof is verleend.

Ad. art. 138. Men vroeg hoe groot het totale bedrag is, waarvan thans rente moet worden betaald, en hoe hoog het percentage is.

Raming der middelen.

Men vroeg waarom op Bonaire en St. Eustatius de posten voor *Schoolgelden* zijn vervallen. Brengen zij niets meer op?

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n Maart 1914.

De Rapporteurs,
FORTMAN.
SUTHERLAND.

DE BEGROOTING VAN 1914 BIJ DEN MINISTER.

Memorie van Antwoord.

De ondergeteekende is, voor zoover in zijn vermogen ligt, gaarne bereid rekening te houden met den door eenige leden uitgesproken wensch, dat in verband met het tot stand komen van het Panamakanaal, de Regeering al het mogelijke zal doen om onze internationale positie in de Caraïbische Zee te versterken.

In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de onderwerpelijke begrooting en in de toelichting bij art. 42 in de bij die memorie overgelegde Nota van Wijzigingen (Gedrukte Stukken, Zitting 1914—1915. —3. nos. 15 en 16) heeft de ondergeteekende medegedeeld, dat bij de in uitvoering zijnde werken tot verbetering van de haven van *Willemstad* tegenslag was ondervonden, tengevolge waarvan de voltooiing van de ondernomen verbreeding en verdieping van den havenmond werd vertraagd.

In de bedoelde memorie heeft hij tevens de redenen uiteengezet waarom het, naar zijne meening, vooralsnog ondoenlijk is om zich beslist uit te spreken over de vraag of die havenvoorzieningen voldoende zullen zijn in verband met de uit de opening van het Panama-kanaal voortvloeiende gevolgen. Hij heeft daaraan toegevoegd, dat door die werken en den van particulieren zijde ondernomen en reeds voltooiden aanleg van een steiger in het Schottegat, aan allereerste eischen van een toenemend verkeer zal worden tegemoetgekomen, maar dat de oud-hoogleeraar prof. dr. J. Kraus, c. i., zich bereid had verklaard om een plaatselijk onderzoek in te stellen naar het havenbedrijf en andere havenaangelegenheden, in verband met eene mogelijke toeneming van het scheepvaartverkeer.

Na ontvangst van het door den prof. Kraus in uitzicht gesteld verslag, zal de ondergeteekende overwegen, wat er in deze verder zal zijn te doen.

Wat de voorstellen van de Commissie voor de Handelspolitiek aangaat, meent de ondergeteekende te mogen volstaan met eene verwijzing naar de Gedrukte Stukken der Tweede Kamer, Zitting 1913—1914—294 no. 4, en naar die der Eerste Kamer, Zitting 1912—1913, no. 74a.

Een gedeelte van het rapport der Santa Barbara-commissie is verschenen in de verhandelingen van het Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap van Nederland en koloniën (October 1913, deel I, bladz. 91—189), en wel dat deel, hetwelk van meer algemeen belang is en geen gegevens bevat betreffende de mijn zelve, die niet voor publicatie in aanmerking mochten komen.

Het is wellicht deze publicatie waarvan de firma, die de Santa-Barbara mijn gekocht heeft, kennis draagt. Het overige gedeelte van het verslag is van vertrouwelijken

aard en de ondergeteekende kan derhalve geen vrijheid vinden het in zijn geheel over te leggen.

Van de opbrengst der mijn wordt aan de kolonie vier ten honderd van de waarde van het product uitgekeerd.

Naar aanleiding van de door eenige leden te kennen gegeven meening, dat de treurige economische toestanden eerst zouden verbeteren wanneer men de bevolking beter onderwijs en meer bronnen van inkomsten verschaft, kan de ondergeteekende, ten aanzien van het onderwijs, mededeelen, dat hij met den Gouverneur in overleg getreden is over eene betere regeling van het schooltoezicht, ten einde tot eene verbetering van de onderwijstoestanden te geraken. Het openen van meer bronnen van inkomsten voor de bevolking is eene aangelegenheid waarop de aandacht gevestigd zal blijven.

De maatregelen tot verbetering van de haven, en tot ontwikkeling van de strohoeden-industrie, van de visscherij en van den landbouw zullen tot verbetering van de economische toestanden kunnen bijdragen. Reeds zijn teekenen van verbetering te bespeuren, gelet op de toeneming van den in- en uitvoer en op de uitbreiding van het scheepvaartverkeer, waarop bij de openbare behandeling van de onderwerpelijke begrooting in de vergadering der Tweede Kamer van 20 Januari ll. is gewezen.

Het is den ondergeteekende niet bekend, waaraan het toe te schrijven is, dat het aantal inwoners, na van 1901—1909 vrijwel gelijk te zijn gebleven, van dit jaar af vrij sterk gestegen is.

Uit de Koloniale Verslagen is te dien aanzien alleen kunnen blijken, dat het bevolkingscijfer van de bovenwindsche eilanden in het eerstbedoelde tijdperk ongeveer op dezelfde hoogte bleef, omdat velen naar den vreemde trokken, (Verslag van 1907, bladz. 1, noot 5).

De buitenechtelijke geboorten moeten, naar de ondergeteekende meent, tot op zekere hoogte worden geweten aan de nawerking van de begrippen en toestanden ten tijde, dat de slavernij nog bestond. In 1867, d. i. vier jaren na de afschaffing der slavernij, was het aantal der in en buiten echt geboren kinderen onderscheidenlijk 392 en 946; de cijfers 881 en 726 voor 1912 wijzen derhalve op eene belangrijke verbetering in de verhoudingscijfers.

Van bestuurswege wordt zooveel mogelijk gedaan om het sluiten van huwelijken te vergemakkelijken, zooals nog gebleken is door de onlangs bij den Kolonialen Raad ingediende ontwerp-verordening, ten doel hebbende om, naar analogie van de wet van 20 Juni 1913 *Staatsblad* no. 294), o. a. vereenvoudiging te brengen in de vormvereischten voor het huwelijk.

In de hoogerbedoelde Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer [bladz. 5) heeft de ondergeteekende medegedeeld, dat hij tegen de verwezenlijking van het denkbeeld om zelfbestuur op de verschillende eilanden in te voeren, een beletsel van beteekenis ziet in de omstandigheid, dat het niet mogelijk zal zijn uit de plaatselijke middelen de noodige fondsen te verkrijgen, die ter beschikking van de plaatselijke raden zouden zijn te stellen ter voorziening in de aan hunne zorg toevertrouwde behoeften.

Hij deed voorts opmerken, dat de kleinere eilanden in hunne raden van politie bestuursorganisaties bezitten, waaraan een vrij groote bevoegdheid is verleend.

Ter voldoening aan het daartoe kenbaar gemaakt verlangen, worden hierbij de notulen der vergaderingen van de Raden van Politie, waarin de begrootingen der kleinere eilanden voor 1914 zijn behandeld, in afschrift overgelegd.

Het zeer groote schoolverzuim, waarvan in het verslag wordt gewaagd, is niet aan de aandacht van ondergeteekende ontgaan; met den Gouverneur is daarover herhaaldelijk van gedachten gewisseld. Daarbij zijn ook ter sprake gekomen de invoering van leerplicht en de beperking van den kinderarbeid. De ondergeteekende zal zijne oplettendheid aan het vraagstuk wijden.

Wat het geven van hoogere subsidies aan bijzondere scholen betreft, moge de ondergeteekende er aan herinneren, dat in den loop van verleden jaar de subsidies reeds werden verhoogd.

In zake de aanwerving van werklieden voor *Venezuela* kan de ondergeteekende mededeelen, dat hij zich reeds met den Gouverneur in verbinding heeft gesteld om, zoo noodig, maatregelen te treffen ten bate van Curaçaosche arbeiders, in de naburige landen werkzaam. Het dientengevolge in te stellen onderzoek zal vermoedelijk doen zien of, en zoo ja, op welke wijze, tegemoet zal moeten worden gekomen aan den in het Verslag te kennen gegeven wensch, om te waken tegen misbruiken bij hunne aanwerving.

Het is den ondergeteekende nog niet bekend welke voorzieningen de Gouverneur wenscht te treffen naar aanleiding van de voorstellen, vervat in het onlangs verschenen rapport van den landbouwkundige DUSSEL betreffende de zoogenaamde „dryfarming-methode."

Op den aanbevolen aanplant van olijfboomen zal de ondergeteekende de aandacht van den Gouverneur vestigen.

Naar de meening van den hoogleeraar in de geologie te Leiden, dr. K. MARTIN, is de kans van slagen bij het boren van artesische putten uitgesloten Op bladz. 115 van zijn werk „Geologische Studien über Niederlandisch West-Indiën" zegt de genoemde hoogleeraar: „Zur Anlage von artesischen Brunnen, welche auf den Inseln (van de kolonie Curaçao n.l.) so sehr gewünscht wird, liefert die Kreideformation — die eizzige, welche überhaupt in Betracht kommen könnte—jedenfalls keine Handhabe; ihre zusammengestauchten und verworfenen Schichten, welche mit complicirter Lagerung tiefe Zerklüftung verbinden, müssen jeden Gedanken daran sofort zurückdrängen."

De uitkomsten van het hoedenvlechten stemmen inderdaad tot voldoening.

Het vlechtstroo kan op Curaçao zelf niet worden verbouwd, en met het oog daarop worden in Suriname proeven genomen met den aanplant van de palmsoort, welke het gewenschte stroo levert, opdat Curaçao voor het verkrijgen van grondstof onafhankelijk worde van de naburige vreemde landen. Van het nemen van die proeven is reeds in het Koloniaal Verslag van 1912 mededeeling gedaan. In het verslag van 1913 is dienaangaande verder gemeld, dat uit Suriname eenige monsters van het daar gekweekte en bereidde vlechtstroo waren ontvangen, en dat het stroo goed voldeed, maar dat het niet te verwachten was, dat reeds in de eerste jaren een belangrijke hoeveelheid van daar zou kunnen worden betrokken, daar het kweeken van de bovenbedoelde palm eerst voor korten tijd en op kleine schaal was ingevoerd.

Intusschen is in de Surinaamsche bosschen met bevredigende uitkomst een nader onderzoek ingesteld naar een palmsoort, welke geschikt stroo in groote hoeveelheid oplevert. Op de te Paramaribo opgerichte vlechtschool wordt bijna uitsluitend met dit stroo gewerkt, en de verkregen uitkomsten doen verwachten, dat niet alleen grove, maar ook fijne hoeden daarvan gevlochten kunnen worden.

De aandacht van den Gouverneur zal hierop gevestigd worden.

De vraag of door coöperatief optreden de oprichting van touwslagerijen krachtiger zou kunnen worgen bevorderd, zal de ondergeteekende onder de aandacht van den Gouverneur brengen. Uit hoofdstuk N, § 3, van het Koloniaal Verslag van 1913 blijkt, dat op Curaçao eene touwslagerij gedreven wordt door eene maatschappij of vereeniging, genaamd „Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid."

Omtrent de visscherij zijn mededeelingen gedaan op bladz. 3 van de Memorie van Toelichting betreffende deze begrooting, zoomede in de Nota van Wijzigingen, gevoegd bij de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer (ad art. 96). Daaraan moge de ondergeteekende nog toevoegen, dat, wanneer een stoomvaartverbinding als door hem gewenscht tusschen de verschillende eilanden tot stand komt, de aanschaffing van een motorscheepje voor het vervoeren van visch, althans voorloopig, achterwege zal kunnen blijven. Blijkens het rapport van den adviseur voor visscherijzaken, overgelegd bij de Memorie van Toelichting bij de Curaçaosche begrooting voor 1913 (Zitting 1912—1913. — 3, no. 5) werden de kosten voor de aanschaffing van een motorscheepje als hiervorenbedoeld op f 6000 geraamd, welk bedrag wellicht echter te laag gesteld is.

Bij het Departement van Koloniën zijn geen gegevens beschikbaar omtrent het opium-verbruik in Curaçao. Luidens de Memorie van Toelichting bij de verordening betreffende het in het Verslag bedoeld verbod, hebben de daarbij getroffen voorzieningen niet ten doel bestaande misstanden op te heffen, maar te voorkomen, dat in de toekomst misstanden zouden ontstaan.

Bij die Memorie is verder medegedeeld, dat noch de papaversomnifera L. noch de cannabis sativa L. in de Kolonie worden verbouwd, en dat opium en opium—praeparaten alleen in de apotheken, en dan onder vastgestelde voorzorgsmaatregelen, verkocht worden.

De ondergeteekende vernam met genoegen, dat eenige leden met warme instemming hadden gezien, dat aan den Gezaghebber van *St. Eustatius* eene persoonlijke toelage is toegedacht. Een inkomen van f 4000 's jaars mag voor deze kolonie zeer voldoende worden genoemd.

In zijne meerbedoelde Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer heeft de ondergeteekende doen uitkomen, dat het niet boven twijfel verheven is of de oprichting van een modelzoutpan de zoutindustrie tot grooteren bloei zal kunnen brengen. De in dit verband in de Tweede Kamer vernomen vraag heeft de ondergeteekende echter intusschen aan den Gouverneur overgebracht.

Met betrekking tot de opheffing van het marine-station in *West-Indië* veroorlooft de ondergeteekende zich te verwijzen naar hetgeen hij in de meerbedoelde Memorie van Antwoord en bij de behandeling van de onderwerpelijke begrooting in de vergadering van de Tweede Kamer van 20 Januari l.l. heeft medegedeeld, en voorts naar hetgeen zijn ambtgenoot van Marine ter zake gezegd heeft bij de behandeling van de begrooting van zijn Departement in de vergadering dier Kamer van den 22sten der genoemde maand.

De ondergeteekende kan niet toegeven, dat eene verhooging met f 1.000 van de jaarwedden van de rechterlijke ambtenaren op Curaçao te gering moet worden geacht, waar die verhooging ten aanzien van de meesten dier ambtenaren 25% tot 33% van hunne tegenwoordige traktementen zal bedragen. Bovendien moet hierbij niet uit het oog worden verloren, dat rekening moest worden gehouden met den financiëelen toestand der Kolonie.

De Minister van Koloniën,

TH. B. PLEITE.

In de vergadering van 21 Maart ll. heeft de Eerste Kamer de Begrooting voor 1914 zonder hoofdelijke stemming en zonder een enkele discussie goedgekeurd.

Ingezonden stukken.

Zeer Eerw. Heer Redacteur!

Mag ik U beleefd om eenige ruimte verzoeken in uw geacht Blad voor het volgende:

In het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad over de nieuwe begrooting, zooals de „Amigoe di Curaçao" in het nummer van 11 April het te lezen geeft, wordt door één of meer der leden de vraag gesteld „of er al dan niet voortgang zou gemaakt worden met de voorgenomen verplaatsing van de pachters van gouvernementsgronden ...... Men oordeelde dat een verplaatsing niet van den zin der betrokkenen moest worden afhankelijk gesteld ...... In het 4e District is een complex van gouvernementsgrondjes (misschien zijn er meer) waar geen put is. Natuurlijk komen de pachters dezer gronden op de plantages water halen voor zich en voor hun vee. Deze gronden achtte men het eerst voor ontruiming aangewezen".

Er zijn dus leden in den Kolonialen Raad die wenschen, dat de pachters van gouvernementsgrondjes ook tegen hun zin door het gouvernement zullen gedwongen worden hunne huurgronden te ontruimen, en dan speciaal de huurders in het 4e district op de eerste plaats.

Nu meen ik, geachte Heer Redacteur, dat ik wel eenig recht heb in deze zaak mijne meening te mogen kenbaar maken, daar mijn schrijven van 21 Augustus 1911 aan den Minister van Koloniën de eerste aanleiding is geworden tot het aankoopen der plantages Dokterstuin en Barber ten behoeve der arme bevolking, en mijn naam dus eenigermate aan deze zaak verbonden is.

Toen ik mijn schrijven richtte aan Zijn Excell. den Minister van Koloniën, was ik nog (hoewel met verlof in Holland) pastoor van Barber. Daar was ik sinds 1897 pastoor geweest en kende dus den toestand door en door. En speciaal voor de bevolking van het 5e district, daar de parochie Barber grootendeels in het 5e district ligt, zoowel voor die op „vrije gronden" (Ceroe bientoe en Bao di Ceroe) als voor die op plantages woonden, werd in voornoemd schrijven door mij geklaagd, dat het hoogst nuttig en zelfs noodzakelijk was, dat het gouvernement nieuwe gronden voor hen beschikbaar zou stellen ter bebouwing en voor den geitenteelt, opdat zij een bestaan zouden hebben.

Dat de bevolking *dáár* in het verkrijgen dier nieuwe gouvernementsgronden haar voordeel ziet, bewijst wel het feit, dat er ver over de 300 aanvragen bij het bestuur zijn ingekomen, bijna uitsluitend van lieden die daar in de parochie van Barber reeds woonden.

Nu was nooit de gedachte bij mij opgekomen, dat het aankoopen van Dokterstuin en Barber door het Gouvernement ter verhuring aan de arme bevolking de aanleiding zou worden, dat leden van den Kolonialen Raad, mannen dus, die voor het belang van geheel het volk moeten opkomen, zouden eischen, dat huurders van gouvernementsgronden die ver van Barber en Dokterstuin af wonen, en die reeds jaren lang elders in het 5e district (Westpunt, of in het 4e district (S. Willibrord) gevestigd waren, hunne gronden en huizen ook tegen hun zin zouden moeten verlaten, en zich hetzij op de nieuwe gronden, hetzij in de stad of elders vestigen. Had ik voorzien dat zulks gebeuren zou, dan had ik nooit mijn schrijven tot den Minister van Koloniën gericht, en had ik alles maar (hoe ellendig ook) liever laten blijven zooals het was, daar ik nooit het welzijn van een deel der arme bevolking zou willen bevorderd zien, als een ander aanmerkelijk deel er grootelijks om zou moeten lijden.

Die huurders dus in het 4e district zouden, naar den wensch van een of meer leden van den Kol. Raad, het eerst in aanmerking komen om, zij het ook tegen hun zin, hun huizen en gronden te ontruimen.

Nu zijn er hier in het 4e district twee complexen van gouvernementsgronden, (de anderen grenzen aan en zijn nu één met Dokterstuin en tellen dus niet mede) één genaamd Mondi afor of Buitenbosch gelegen bij de kerk en school van San Willibrordo, (tusschen haakjes gezegd, Buitenbosch heeft een goede put) en één aan den overkant van den grooten weg langs de plantages Bij Klaas, Siberië en Fontein, tusschen dien weg en de kust van Hato, genaamd Mondi di Siberië of Tiera coral (waar óók een put is, door een huurder geslagen; nu nog arm aan water, maar die gemakkelijk goed zou kunnen gemaakt worden).

Hier op Buitenbosch staan meer dan 40 woningen; de meeste menschen hier wonen er sinds lang, omtrent 25 jaren, velen zelfs veel langer. Zij leven hier over het algemeen zeer gelukkig en tevreden, doen niemand overlast aan, ook niet aan omwonende planters, zijn bijna allen hier in de parochie geboren, hebben hier hunne familie, (ook op de verschillende plantages) hunne vrienden, hun werk en hunne belangen, begrafenisfondsen enz., en over het algemeen een voldoend bestaan. Ook hebben de meesten goede en goed onderhouden woningen met bijgebouwtjes, waarvan de waarde in de verste verte niet met f 75 vergoed wordt, (het bedrag door het gouvernement voor verhuizing vastgesteld).

Nu weten de leden van den Kol. Raad evengoed als ik, dat deze lieden zéér aan hun woonplaats gehecht zijn, dat het voor hen een ramp zou zijn dien ze nooit te boven komen, zoo ze als 't ware uit elkaar geslagen werden, dat zij 't al lastig genoeg vinden 4½ uur ver van de stad te wonen en zij nu gedwongen zouden worden nog een of anderhalf uur verder af te gaan wonen; dat het een ontzettende moeite is voor hen, die, deels vaders en moeders van groote huishoudens, deels reeds bejaarde lieden zijn, zich elders, en zoo ver weg, te gaan vestigen.

Vorige gouverneurs hebben zich er op toegelegd, en zeer terecht, om rondom kerk en school een dorp te vestigen. Dit dorp *is* er; waarom moet het nu weer vernietigd worden?

Voor de huurders van het tweede complex Gouvernementsgronden, langs Siberië, gelden bijna alle dezelfde redenen als voor die van Buitenbosch. Onder hen zijn er eenigen die door vlijt en spaarzaamheid zich een goed bestaan verworven hebben, veel aan hun grond ten koste hebben gelegd en er zeer goede woningen hebben gezet. Zóó gaarne zouden die lieden daar blijven wonen, dat zij mij verklaard hebben, desnoods afstand te willen doen van hun recht om eenige geiten te houden, en zelfs van hun tuin of bouwgrond, als zij dan hun huis ten minste maar mogen behouden?

Om die menschen van Buitenbosch en Bosch van Siberië te dwingen hun woningen en gronden te verlaten, moeten er dus wel zeer gewichtige redenen zijn. Een eerste reden zou kunnen zijn, dat het Gouvernement na eenmaal de kosten gemaakt te hebben Dokterstuin en Barber plus Lelienberg te koopen, nu ook eischt, dat die gronden gehuurd worden, en niet voor niets braak blijven liggen. Dit zou een geldige reden zijn; maar reeds nu is het zeker, dat er geen sprake van is, dat de grond ongebruikt zal blijven liggen. Wel geeft het gouvernement op die nieuwe gronden slechts bij twee bunders bouwgrond tegelijk uit (wat mij beslist te weinig voorkomt, daar het niet te veronderstellen is, dat al die honderden bunders bouwgrond die nu reeds noodig zijn, van zóó uitstekende hoedanigheid zijn, dat zij elk jaar opnieuw kunnen bewerkt en beplant worden zonder hun vruchtbaarheid te verliezen.

In de eerste 10 à 12 jaren zal al die grond bij voldoende regen goeden oogst geven, maar later zal van vele stukken gronds, vooral op de hellingen, de vruchtbare bovenkorst langzamerhand verdwijnen, zoo als de ondervinding overal elders leert, ook op gronden bijvoorbeeld die nu met Barber en Dokterstuin één geheel vormen. Zou nu het gouvernement al de beschikbare bouwgrond in perceeltjes van twee bunders verdeelen, dan zou na eenige jaren de ellende bijna even groot zijn als nu, daar zeer zeker een groot gedeelte van den grond geen maïs meer zou kunnen voortbrengen.

Zoo elke huurder 3 bunders kreeg, zou er elk jaar een bunder braak kunnen blijven liggen, zoodat elke bunder in de drie jaar één jaar rust krijgt, wat wel voldoende zal zijn om de vruchtbaarheid te blijven behouden, maar zelfs in het geval van verhuring bij slechts 2 bunders tegelijk zal er toch geen grond meer beschikbaar zijn boven wat nu in de naaste toekomst noodig is. Stellen wij het aantal aanvragen op 325, dan moet er reeds aanstonds 650 bunders bouwgrond worden uitgegeven. Voor bebossching moet een groot terrein bewaard worden, daar het hout, dat nu op Dokterstuin staat, nauwelijks voldoende zal zijn voor het bouwen van 325 woningen met schuren en keukens. En die woningen zullen toch zeker geen krotten mogen zijn! Dit zou tegen de waardigheid van den verhuurder, in casu het gouvernement, zijn, maar het zullen flinke, ruime hutten moeten wezen; maar daar gaat veel hout mee heen, zoodat er een groot terrein voor houtteelt moet overblijven. De geiten, die door de huurders gehouden mogen worden, en wij veronderstellen, dat het gouvernement ook hierin niet te schriel zal zijn, hebben ook weidegrond noodig. Al zou elke huurder nu maar 10 geiten houden, dan zouden er al 3250 geiten zijn, en al heeft de geit niet veel noodig, zulk een kudde houdt men niet op een paar bunders.

Tevens verlieze men niet uit het oog, dat onder die 325 aanvragers velen zullen zijn die groote, weldra huwbare kinderen hebben, die ook gaarne een perceel grond zouden willen krijgen dicht bij hunne ouders, zoodat ook voor de thans reeds aanvragenden, een groot terrein beschikbaar moet blijven bij latere familie-uitbreiding.

En zoo schiet er zeker geen grond meer over om een bijna 100 huisgezinnen uit het 4e district, behalve die nog van Westpunt (5e district) naar Dokterstuin over te brengen. Daar het dus duidelijk is, dat de aangekochte gronden reeds door de thans aanvragenden ruimschoots bezet zullen worden, zoo vervalt de eerste en gewichtigste reden om de lieden uit het 4e district daarheen te brengen; zij zouden er feitelijk geen plaats meer vinden.

Een tweede reden zou zijn, dat die huurders van gouvernementsgrondjes te dicht bij de plantages wonen en den planters overlast aandoen. Maar vooreerst ben ik er zeker van, dat op dit punt sterk wordt overdreven. Goed beheerde plantages worden weinig of niet bestolen. En zouden er waarlijk dieven zijn, die zullen het er niet om laten, zoo ze al een half uur of een uur verder moeten loopen om hun slag te slaan. Van uit Barber of Dokterstuin zijn er evengoed plantages te bereiken dan vanwaar zij nu wonen.

Overigens zal het gouvernement wel altijd bereid zijn werkelijk schadelijke buren van de grenzen der plantages te verwijderen.

Een derde reden zou kunnen zijn, het oude recht der plantages op de weidegronden. Maar mij dunkt, dat de planters dan krachtiger voor hun recht hadden moeten opkomen, toen het gouvernement die huurgronden begon uit te geven, dus vóór 20 en meer jaren geleden.

Nu zijn er toestanden ontstaan, die niet meer kunnen veranderd worden, tenzij met zeer groote schade voor de betrokkenen, een schade zóó groot, dat zij door geen enkele reden voldoende kan gemotiveerd worden, en waartegen ook het gemis van weiderecht door sommige planters in de verste verte niet opweegt.

Een planter, niet hier van het 4e district, maar van elders, verklaarde mij, dat hij, zoo die gouvernementsgrondjes ontruimd werden, nog wel 2000 schapen meer kon houden, maar dat hij het onrechtvaardig zou vinden.

Onrechtvaardig in strikten zin zou het nog niet zijn, daar men een huurder altijd zijn huurcontract kan opzeggen. Maar het summum jus kan ook summa injuria worden, en dat zou hier het geval zijn, waar zoovele lieden, die reeds jaren lang op de plaats waar zij nu wonen, en die zij eerlijk verkregen hebben, een rustig, eerzaam bestaan vinden, nu van uit dit midden worden weggerukt tegen hun zin en tot hun groote schade, zonder dat er voldoende

redenen aanwezig zijn om hen daartoe te dwingen.

En feitelijk, zooals wij boven aantoonden, zou het ook een onmogelijkheid zijn.

Wij hopen en vertrouwen dan ook, dat de Koloniale Raad den toestand zooals hij nu is niet zal veranderen, maar de lieden in het 4e en ook in het 5e district (Westpunt) rustig zal laten waar zij zijn, niet alleen om den grooten tegenzin dier bevolking om zich op Dokterstuin te vestigen, maar vooral, omdat het toch absoluut onmogelijk is ze daar allen bijeen te brengen.

De bestaande dorpen van Willibrord en Westpunt moeten noodwendig blijven voortbestaan.

Mijn beleefden dank aan den Zeer Eerw. Heer Redacteur voor de mij toegestane ruimte.

J. Meyknecht.

Pastoor

San Willibrordo, 14 April, 1914.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De nieuwe kerk ter eere van de H. Familie staat reeds uitgelijnd op het terrein van San Mateo. Het wordt een flink, ruim gebouw, 41 M. lang en 24 M. breed, hetwelk 1000 zitplaatsen zal kunnen bevatten. Er komen niet meer dan 4 kolommen in, die het hoog oploopend ijzeren dak met torentje zullen schragen. Alle geloovigen verkrijgen zoodoende een vrij uitzicht op de altaren en den preekstoel.

Men is reeds begonnen met de fundamenten in een trasraam te leggen. Over eenige weken zal de eerste plechtige steenlegging kunnen plaats hebben.

Katholiek nieuws uit Nederland.

De Hoogeerw. directeur van Rolduc *L. J. A. H. Schrijnen* is door Z. H. den Paus benoemd tot Bisschop van Roermond.

De bekende orkest-directeur, organist en componist *H. M. van 't Kruys* is te Rome Katholiek geworden en door Z. E. Kardinaal *Van Rossum* gevormd.

Prinsendag.

Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden viert morgen zijn acht en dertigsten verjaardag.

De burgerij zal door het uitsteken der vlaggen wel deel willen nemen aan dezen nationalen feestdag.

Des avonds geeft de Gouverneur een diner ten Gouvernementshuize.

Tuchtschool.

Op een daartoe gedaan verzoek mocht de Apostolisch Vicaris van den Hoogeerw. Pater Superior der Eerw. fraters van Tilburg de toezegging ontvangen, dat de hier op het gebied van onderwijs en opvoeding zoo gunstig bekende fraters ook bereid zijn zich met de leiding van een tuchtschool te belasten. Er wordt over gedacht deze tuchtschool voorloopig onder te brengen op Scherpenheuvel, waar reeds verschillende geschikte gebouwen aanwezig zijn.

Schoolvoeding.

De armoede is in de buitendistricten reeds zoo algemeen, dat de Gouverneur de beschikking heeft genomen om beschuit uit te deelen aan de arme schoolkinderen in het 4e en 5e district. Ook voor Sta Cruz en de Noord op Aruba werd deze schoolvoeding aangevraagd.

Aan boord van de Victoria Louise.

De Heer S. E. L. Maduro heeft van af La Guaira de rondreis der toeristen meegemaakt. Vóór zijn vertrek verzochten wij ZEd. ons te willen berichten, welke zijne indrukken waren van de verschillende kleinere havens met het oog op het toeristenverkeer. ZEd. was zoo vriendelijk aan ons verzoek te voldoen en schreef ons dato 3 April,

De havens van Port-of-Spain, San Juan en Havana zijn natuurlijk veel beter ingericht voor het vreemdelingenverkeer dan Curaçao, maar ons eiland maakt daarentegen een veel aardiger indruk dan Barbados, Martinique, Dominica en Sto Domingo. De vervoermiddelen zijn op Curaçao talrijker en beter, de hotels meer modern en veel zindelijker.

De heer Maduro is van meening, dat de reeds bestaande hotels voldoende zijn voor het aantal passagiers, dat gewoonlijk aan wal blijft eten. Over het algemeen stijgt dit niet hooger dan 10%. Dat zou dus voor onze hotels hoogstens 50 gasten beteekenen, die er best een plaats kunnen vinden.

Op Sto Domingo had men slechts de beschikking over 12 huurautomobielen en misschien 40 rijtuigen. Op Barbados waren er meer rijtuigen, maar vele toeristen geven de voorkeur aan een kleine wandeling, of een tochje per tram. Sommigen loopen alleen wat door de straten om eenige curiositeiten te koopen en de groote gebouwen te gaan zien.

Wat de verschillende steden betreft op de kleinere eilanden, is de Heer Maduro vast overtuigd, dat geen van allen een beteren indruk maakt dan Curaçao. De meer weelderige natuur geeft er wel mooieren plantengroei en overvloediger vruchten, maar daarentegen zijn onze straten zindelijker en bieden meer afwisselenden aanblik. Vele van onze gebouwen overtreffen in merkwaardigheid die der eilanden.

Als onze haven maar eerst eens klaar is zullen de toeristenbooten wel komen. Overal elders blijven ze mijlenver in zee liggen, terwijl ze hier vlak aan de kaden kunnen meren. Neen, voor een reis in West-Indië biedt Curaçao zeer veel bezienswaardigs!

De Heer S. E. L. Maduro zal een goed woordje spreken in New-York om in het vervolg de toeristenbooten ook in onze haven te krijgen.

Die haven is in 1915 zeker diep genoeg.

Curaçao Kolenstation.

Met genoegen plaatsen wij het volgend vleiend getuigschrift:

„De ondergeteekende, Commandant van Hr. Ms. Pantserschip „Kortenaer" verklaart, dat hij wegens orders om zoo spoedig mogelijk van Curaçao te vertrekken, op Zaterdag 11 April 1914 des avonds ten 8 uur bij de firma S. E. L. Maduro & Sons ongeveer 310 ton steenkolen bestelde, te leveren op Zondag 12 April 1914 (Eerste Paaschdag) des morgens ten 8 uur;

en dat, niettegenstaande met het Paaschfeest de kolendragers voor een groot gedeelte buiten de stad waren, daar er op de beide Paaschdagen geen stoomschepen voor die firma werden verwacht, de firma S. E. L. Maduro & Sons gedurende den nacht hare maatregelen nam, zoodat Hr. Ms. „Kortenaer" op den bepaalden tijd kon kolenladen en nog in den voormiddag van Zondag 12 April kon vertrekken;

en dat hij gaarne deze verklaring geeft ten einde bekendheid te doen geven aan de faciliteiten, die Curaçao als kolenstation aanbiedt.

Aan boord Hr. Ms. „Kortenaer"

Curaçao, 12 April, 1914

De Kapitein-Luitenant-ter-zee.

L. van der Wal.

[illegible]

Zaterdagavond werd hier telegrafisch bevel ontvangen dat de „Kortenaer" zoo spoedig mogelijk naar Tampico moest vertrekken wegens verslimmering der troebelen in Mexico.

Zondagmiddag 12 uur vertrok ons stationschip en zitten wij weer zonder.

En dat, terwijl rondom ons de revolutie heerscht!

Niet, dat wij er iets op tegen hebben, dat de Nederlandsche belangen in Mexico gediend worden, maar wij vragen dezelfde bescherming voor de Nederlandsche belangen in Venezuela, Sto Domingo, Haïti en op Curaçao zelf.

Wij zouden wel eens willen weten, of hier in onze onmiddelijke omgeving niet meerderen de bescherming van een Hollandsch oorlogschip behoeven, dan daarginds in Mexico.

Men neemt toch niet de verdediging van eigen Kolonie weg om ze te geven aan een vreemde! De Nederlanders in Mexico hebben al lang hun toevlucht moeten nemen tot de vreemde oorlogsschepen, de *Kortenaer* komt daar toch te laat. De Nederlanders waren daar niet zonder bescherming, wij hier zijn dit op het oogenblik wel.

Moesten wij nu wachten tot Juni, tot de Heemskerck hier komt?

Zondagsrust.

De Heeren H. Monsanto, J. Th. Henriquez, Jos. A. Da Costa Gomez, Thomas A. Pieters en L. de Windt hebben zich tot een commissie gevormd om de kooplieden aan de Overzijde te verzoeken hun winkels op Zon- en Feestdagen gesloten te houden.

Van harte juichen wij dit plan toe en hopen, dat de Heeren slagen. Zondagsrust is noodig voor Zondagsviering welke niet zonder hooge noodzakelijkheid geschonden mag worden.

Gekoelde visch.

Het kleine schoenertje *Aëroplano* onderhoudt een geregelde vaart tusschen Aruba en Curaçao voor het aanvoeren van gekoelde visch.

Gedurende de maand Maart werden aangevoerd 116+141+104+99+50=510 visschen.

Gedurende de eerste 10 dagen van April werden reeds 208 visschen aangevoerd.

Van een „auto" en een tram

Toen Donderdagavond de laatste tram op de hoogte gekomen was van de „Club Curaçao" had er bijna een botsing plaats tusschen de tram en een „auto", die voorttufte in tegenovergestelde richting

Gelukkig, wist een der inzittenden den chauffeur nog op tijd te waarschuwen, zoodat het ergste kon voorkomen worden en het geheele geval slechts met een kleine schade aan auto en tram afliep.

Na een kort oponthoud konden allen weer hun weg vervolgen. Goddank, het had heel wat erger kunnen zijn!

Naar aanleiding van dit ongeval zouden wij wel eens de aandacht willen vestigen op het gevaar, dat er gelegen is, in het feit, dat onze tram geen meer in het oogvallend licht heeft.

Men neme de feiten zooals zij zijn:

1o. Straten en huizen zijn verlicht met het ons allen bekende *witte* licht.

2o. *Wit* is ook het licht binnen de tram.

3o. Ook de auto heeft *wit* electrisch licht.

Hoe gemakkelijk dus kan men de tram zien, maar ook niet zien.

Dit klinkt paradoxaal, maar toch is het zoo.

Wanneer men gelijk ook hier het geval — een drie kwartier in de automobiel zit, met voortdurend die sterke electrische verlichting vóór zich uit, dan wordt het oog zóó aangedaan, dat men nauwelijks de verlichting van de aankomende tram bemerkt, vooral niet, wanneer dat licht minder sterk is, dan het licht van de auto.

Nu willen wij wel toegeven, dat door een *oplettend* toekijken, het gevaar van aanrijding minder is, maar het is toch niet meer dan natuurlijk, dat de „oplettendheid" minder intens wordt, wanneer men dag in dag uit op zijn automobiel geroutineerd wordt. De practische stuurkennis neemt toe, niet altijd de „oplettendheid".

Misschien verdient het aanbeveling, dat de tram door meer gekleurd licht sterker afsteekt bij de verlichting van de electrische lampjes op straat, in huizen en aan automobielen.

Aan kwaden wil of gebrek aan stuur-kennis bij den chauffeur mag dit ongeval geenzins worden toegeschreven.

S. S. Ittersum.

In de Holl. Bladen lazen wij het volgende:

„De kapitein van de „Ittersum" heeft aan zijne maatschappij bericht gezonden, dat gedurende de reis van Curaçao naar Hamburg, waarbij men met hevigen storm te kampen had, de tweede stuurman, de Heer J. F. A. le Roy, vermoedelijk overboord geslagen en verdronken is.

Zoodra zijne afwezigheid bekend werd, twee uren te voren had men hem nog gezien, stoomde de „Ittersum" terug en zocht den omtrek af. Echter zonder resultaat.

Dit stoomschip liep hier 9 Febr ll binnen, komende van Brazilië. Na alhier gebunkerd te hebben, verliet 't 10 Febr. onze haven om te Sta Barbara foefaat in te nemen; daarna zette 't zijne reis voort naar Hamburg. Het schip voer onder den gezagvoerder den Heer Bakker.

Garnizoen.

De kapitein-adjudant H. L. Bierman, van de Kol. Reserve is bestemd om als commandant der troepen op Curaçao op te treden en zal in Mei a.s. derwaarts vertrekken.

Koninklijke Benoeming.

Bij K B. is met ingang van den tweeden Dinsdag der maand Mei van dit jaar benoemd in den Kolonialen Raad der Kolonie Curaçao tot voorzitter M. S. L. Maduro en tot ondervoorzitter A. G. Statius Muller, thans onderscheidelijk die functiën bekleedende.

S. S. Brookby.

Verleden Maandag viel hier het Engelsch stoomschip *Brookby*, Kapt. Thompson, binnen. Het kwam van Santos (Brazilië) en was op zijne terugreis naar Europa. Het schip behoort aan dezelfde Reeders, die pl. m. 1 jaar geleden de *Warrior* hierheen hebben gestuurd om te bunkeren. Ook dit schip heeft zijne kolen genomen bij de C. T. C. Tot nu toe namen die schepen hun kolenvoorraad op Sta Lucia en moesten daarna weer dicht langs Curaçao hunne reis voortzetten. Het schijnt, dat de Reeders over onze bediening alhier reden van tevredenheid hebben. Zooals wij vernamen, komt er binnen een dag of acht hun derde schip hier met hetzelfde doel. Het is te hopen, dat die proeven tot eene definitieve regeling mogen leiden. De goede naam die onze haven heeft als kolenstation, moet zich alom verbreiden en schepen tot zich trekken, zoowel van de meest verwijderde gewesten als van de omliggende Republieken.

„Time is money", zegt de Engelschman, en Curaçao is in Midden-Amerika nog No. 1 in 't vlug voorzien van kolen. Die eereplaats heeft 't zich eenmaal veroverd en niet spoedig zal het zich die laten ontnemen.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 17 April 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.........		—
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f	0.80
DIVIDIVI per K,G.........	„	0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.60
id. per KG. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.........	„	0.80
GEITENVELLEN per K.G.........	„	1.20
WOL per K.G.........	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„	0.55
BEENDEREN per K.G.........	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.........	„	0.05

STROOHOEDEN (hippijapa).

Kwaliteit No, 1	per dozijn	„	3.25
„ „ 1 (gebleekt)	„ „	„	3,87½
„ „ 2	„ „	„	5.
„ „ 3	„ „	„	—
„ „ 3	„ „	„	—
„ „ 4	„ „	„	7.—
„ „ 5	„ „ OLA	„	—.
„ „ 6	„ „	„	8.50
„ „ 7	„ „	„	9
„ „ 8	„ „ OLA	„	
„ „ 9	„ „	„	12.50
„ „ 10	„ „ OLA	„	
„ „ 11	„ „	„	13.50
„ „ 12	„ „ OLA	„	
„ „ 13	„ „	„	15
„ „ 14	„ „ OLA	„	
„ „ 15	„ „	„	
„ „ 1 van 25 c.M. of minder		f	

Hamburg-Amerika-Linie.

Uit het verslag over het boekjaar 1913 blijkt, dat een bruto winst werd gemaakt van M. 58.5 — v. j. 53,7 — mill. Hierbij komen rente, pacht enz. ten bedrage van M. 4.2 mill. — 4.3 — en premiën op eigen risico van M. 5.2 mill. — 3.05 —. Aan den anderen kant vereischten inkomstenbelasting M. 1.1 mill. — 0.8 —, onkosten M. 3.6 mill. — 3.4 — en prioriteitsrente M. 3.1 mill. — 3 2 —, zoodat zich een bruto-overschot van M. 60.088.605 — 53.597.987 — vertoont. Voor afschrijvingen en reserveering worden M. 43.1 — 38.5 — mill. aangewend. Daarvan worden M. 30.03 — 26.1 — mill op zeeschepen en hulpvaartuigen afgeschreven. De totale afschrijvingen op het scheepspark, dat met M. 264 — 221 — mill te boek staat, beloopt dit jaar circa 11,3 pct tegen 11,8 pct. in het vorige jaar. Voor buitengewone vernieuwingen wordt een bedrag van M 3,5 mill afgezonderd, terwijl het vorige jaar M 1,1 mill. op de vernieuwingsrekening werd geboekt. Het strijdfonds, waarin het bestuur eerst voornemens was een aanzienlijk hooger bedrag te storten, wordt thans, nu de vooruitzichten op een tarievenstrijd aanmerkelijk verminderd zijn, slechts met M 600,000 gedoteerd Het vorige jaar werd in het stakingsfonds M 4,03 mill en dit jaar slechts M 1,3 mill gestort, terwijl het meerdere bedrag van M 4 mill, dat men in dit fonds wilde storten in het assurantiefonds — v j M 1,5 mill — wordt gestort. Bovendien werd dit fonds nog met het statuaire bedrag van M 1,7 — 1,01 — mill. gedoteerd. Voor het dividend van weder 10 pct is ditmaal een bedrag van M 15 mill — 13,75 — noodig.

Betreffende de belangengemeenschap met den Norddeutscher Lloyd deelt het bestuur mede, dat deze voor de Noord-atlantische en de Oost-Aziatische vaart in engen vorm tusschen de beide maatschappijen is vastgesteld, zoodat de maatschappijen niettegenstaande zij haar bewegingsvrijheid volkomen behouden, een bizondere ontwikkeling van het bedrijf mogen verwachten. Betreffende de nog hangende onderhandelingen met de buitenlandsche maatschappijen verklaart het bestuur, dat een nieuwe overeenkomst, indien deze tot stand komt, in velerlei opzicht werkelijke verbeteringen zal brengen. Over de ontwikkeling van het bedrijf deelt het bestuur mede, dat in het Noord-Amerikaansche vervoer de uitvoerbeweging naar de *Vereenigde Staten* tengevolge van de tariefhervorming nog steeds levendig is, daarentegen is de export van Amerika ingevolge onbevredigende katoen- en maisoogsten aanzienlijk sedert het najaar verminderd. De resultaten van de vaart op Zuid Amerika waren bevredigend. Betreffende het verkeer der Emdener stoomvaartmaatschappijen toonen de ervaringen thans reeds, dat het leiden van vervoer naar deze haven met buitengewoon groote moeite en kosten gepaard gaat.

Kon. West-Indische Maildienst.

Aan het verslag over het boekjaar 1913 wordt het volgende ontleend:

Gebruik makende van de desbetreffende clausule van het in 1906 gesloten contract nam de United Fruit Company in het afgeloopen jaar de ss. „Coppename" en „Suriname" van de maatschappij over. Daarmede werd de bananenvaart, welke in de afgeloopen jaren op een verlies van ruim f 1.400.000 (rente ad 4 pct inbegrepen) te staan kwam ten einde gebracht. De vaart tusschen New-York en Suriname werd, na dien verkoop ettelijke maanden door gehuurde schepen, eveneens met verlies, en daarna door twee aangekochte passagiers- en vrachtschepen de ss. „St. Jan" en „St. Thomas", welke men in Nickerie en Commewyne herdoopte, voortgezet. De directie hoopt dat de lijn van nu af betere resultaten zal afwerpen.

In het begin van het jaar voerde men met de Regeering besprekingen, ditmaal met betrekking tot het vervoer van bananen van Suriname naar Nederland. De directie deed desbetreffende voorstellen en toen het bleek dat de regeering daaraan gekoppeld wenschte, een voorstel tot het financieren der cultuur en den verkoop van het product, handelingen welke niet binnen den werkkring der maatschappij vallen, werd met eenige mannen uit de financiëele wereld een comité gevormd waarvan het lid, de heer J. Sibinga Mulder [oud-administrateur eener cultuuronderneming op Java, door wien reeds in verschillende tropische landen onderzoekingen betreffende tropencultures werden gedaan], een plaatselijk onderzoek instelde naar de voorwaarden waaronder de bacoven-cultuur in Centraal-Amerika gedreven wordt en in Suriname gedreven zou moeten worden, om het mogelijk te maken dat zij tegenover de er aan verbonden risico's, ook voldoende winsten afwerpt.

Het door den heer Sibinga Mulder uitgebrachte rapport luidde, ten aanzien van de in Suriname bestaande natuurlijke voorwaarden gunstig, ten opzichte van de aldaar gevolgde plantwijze ongunstig. Mits deskundig geleid, uitgerust met een aanzienlijk kapitaal en verzekerd van goede verkoopprijzen in Europa, zou een bacovencultuur- en transport onderneming een goede kans van slagen hebben Deelneming van de United Fruit Company, het lichaam dat den handel in bananen vrijwel beheerscht, werd echter een vereischte geacht: toen deze maatschappij onlangs mededeelde, dat zij niet opnieuw kapitaal in Suriname wenschte te wagen, moest van de zaak worden afgezien.

De ss. „Jan van Nassau" en „Lodewijk van Nassau", die respectievelijk 28 Mei en

1 Augustus in de vaart werden gebracht, voldoen geheel aan de verwachtingen.

De ss. „Prins Willem II” en „Prins Willem IV” werden in den loop van dit jaar verkocht voor prijzen die de boekwaarde belangrijk overschreden.

In December opende men een driewekelijkschen dienst met, van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij gehuurde vrachtschepen op Venezuela, Columbia en Colon: het is echter het voornemen deze in den aanvang van 1915 te vervangen door drie modern ingerichte passagiers- en vrachtschepen van ongeveer 5100 ton laadvermogen en kunnende vervoeren 110 passagiers 1e klasse. Twee dezer, n.m. de ss. „Venezuela” en „Columbia”, zullen door de Nederlandsche Scheepsbouw Maatschappij te Amsterdam gebouwd worden, terwijl men in December den bouw van het ss. „Ecuador” opdroeg aan de Maatschappij „De Schelde” te Vlissingen.

De steiger en de opslagloods voor goederen te Paramaribo werden aanzienlijk uitgebreid.

Onder goedkeuring van commissarissen besloot de directie vanaf 1 Januari 1914, het personeel der maatschappij, onder zekere voorwaarden aanspraak te verleenen op een pensioen, zoowel voor henzelve als voor hunne weduwen en weezen: in verband hiermede werden door de buitengewone vergadering van aandeelhouders gehouden op 8 December 1913 eenige wijzigingen in de statuten aangebracht waardoor de mogelijkheid geopend is, jaarlijks vast te stellen bedragen uit de winst op een pensioenrekening te boeken en werd het creditsaldo van het ondersteuningsfonds op deze rekening overgebracht.

De stoomschepen, in de hoofdlijn varende, volbrachten in dit boekjaar 26 reizen en die, welke in de New-York-Paramaribolijn voeren, 25 reizen.

Voor ernstige averijen werd de vloot gespaard.

Het geldelijk resultaat, verkregen met de exploitatie over het jaar 1913, is minder bevredigend dan over het voorafgaande boekjaar, hetgeen voornamelijk toe te schrijven is, behalve aan het bovenvermeld verlies, geleden met de New-York-Paramaribolijn en aan buitengewone reparatiekosten, aan de mindere winst, gemaakt met de „Assurantie Eigen Risico”, alsook aan de omstandigheid, dat in 1912 op de hoofdlijn winst op één reis meer dan in 1913 geboekt kan worden.

De Directie stelt voor, de winst uit den verkoop der twee schepen verkregen ad f 145.060 te reserveeren voor diverse belangen.

Het bruto winstsaldo, inclusief saldo Ao. Po. bedraagt f 687,492 (v j f 866,698) Hiervan wordt afgetrokken: het koersverschil op beleggingen f 4754 v j f 9006, afschrijving op de stoomschepen f 281 869 v j f 381 247, afschrijving de ponten en barkassen f 1999 v j 2000, afschrijving op inrichtingen te Paramaribo f 10 000 v j f 8000, reserve voor diverse belangen f 145 000 v j —, zijnde totaal f 443 142, tegen f 543 183 in 1912, toen echter bovendien f 8648 in mindering werd gebracht van het nadeelig saldo der interest-rekening, en f 4000 werd uitgetrokken voor afschrijving kantoorgebouw, f 80 000 voor het ondersteuningsfonds en f 50 000 voor reserve tot extra-afschrijvingen, dan blijft voor verdeeling beschikbaar f 244 350 v j f 828 515. Voorgesteld wordt 6 pct. v j 7 pct als dividend uit te keeren

Op de nieuwe rekening wordt overgebracht een saldo ten bedrage van f 182 v j f 2072, nadat nog f 15 909 voor tantièmes, f 12 727 voor het reservefonds en f 5531 voor bedrijfsbelasting is in aftrek gebracht.

Op de balans per 31 December 1913 komen de volgende posten voor

Debet Stoomschepen f 4 145 000, idem in aanbouw f 405 661, ponten f 1 inrichtingen te Amsterdam f 1, idem te Paramaribo f 94 000, uitbreiding inrichtingen te Paramaribo f 41 543, kantoorgebouw te Amsterdam f 40 000, kantoormeubelen f 1 kas en kassier f 14 000, prolomatie f 380 000 beleggingen in fondsen f 431 211, voorraden f 2443, debiteuren f 1 523 186, reisonkosten loopende reizen f 375 968 Totaal f 7 403 018 41½

Credit: Kapitaal f 3 500 000, obligatieleeningen f 1 720 000, uitgeloofte obligatiën f 2000, nog niet ingevord, coupons f 260, nog niet ingevord. dividend bewijzen f 681, crediteuren f 527 669, reservefonds f 239 827 reserve tot extra afschrijving f 50 000 reserve voor div belangen f 145 000, assurantiefonds f 500 000 pensioenrekening f 129 069 ontvangen vracht- en passage loopende reizen f 872 797, dividend 1913 f 210 000 bedrijfsbelasting f 5581, saldo f 182 Totaal f 7 403 018

De commissarissen, de heeren G A baron Tindal en Abram Muller zijn volgens rooster aan de beurt van aftreden, doch herkiesbaar

Havenwerken.

De geheele week werden weer mijnen gelegd door duikers en hedenmorgen is het schot gelost. Een der militairen is als duiker den uitslag gaan inspecteeren.

Die man verdient een eervolle vermelding.

Draadlooze.

Binnenkort zal er een gelegenheid worden opengesteld tot het opleiden van een paar jongelingen tot telegrafist op het station voor Draadlooze telegrafie alhier.

Die daarvoor wenschen in aanmerking te komen worden verzocht zich te vervoegen tot den Gouvernements-Secretaris.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

43 ratten.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Elisa Alberto, Ana Maria Arrasty, Elena Boom, Máximo Barrios, Hotel Bolivar, Bolibas Matrona, I. R. Godfried, Jane Dovale, G. N. Daal, E. Eriksen a|b S.S. „Maracaiba” c|o American Consul, Simon Gousenhein (2), M. Gerle, Eugene Celky, Francisco Henripuez, Antoinette M. Lamp, Varren F. Mc. Cann, Sara Marreaga, Mercelino Bonitacia, Pataca, Auguste Pubarand, Manuel Bamirez, Mercedes Röhl, Monsieur Sikieuret, Lucia Schotborg, Nelly van Beelen.

Aangeteekende stukken; E. L. Alcantara, Hector A. Pinedo.

Drukwerken: Julio E Borges, Luis Celis C, G. D, Daal, Fracisco A. Freile, A. A. T. Fortgens H. t. Hovenkamp, J. E. Price, Hotel Venezuela, C. & C. van den Wall Arneman,

Zonder adres de volgende drukwerken: Medecina en El Obrero.

Niet voor verzending vatbaar twee brieven respectievelijk geadresseerd aan: Catrin Marchena para entregar Virginia Silva (ubi)? en Juan T. Sillie (ubi)?

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

1 Roland Pas-Red Boisson
2 Banditenstreich Ouverture Suppé
3 Walzer a d operette Der Kino Koningin J. Gilbert
4 Selection sur Boccacio Suppé
5 Die Keusche Susana Marsch J Gilbert
6 Fantaisie sur Un Ballo in Maschera 1e uitv. G Verdi
7 Dans La Nuit Calme Rêverie pour: Flute L Guénoud
8. Los Ojitos de una Mexicana Danza J Blassini

Zondagavond om 7 30 uur Overzijde

Uit de Naburige Republieken.

Sto. Domingo. Nog altijd woedt de revolutie voort in deze republiek. De afgevaardigden voor het Congres kunnen niet vergaderen, omdat sommige verkiezingen nietig zijn verklaard, en andere wettig gekozenen voor hun candidatuur bedanken. President BORDAS heeft een consult gehouden met de meest bekwame juristen en verklaarde daarna, dat hij aan zou blijven tot dat de nieuwe president gekozen zou zijn, die op 1 Juli a.s. in functie zal treden.

De Amerikaansche gezant heeft in de Bladen laten publiceeren het gevoelen van de Ver. Staten van N. Amerika. Zij zullen zich niet bemoeien met de inwendige politiek, maar met alle kracht het wettig gezag steunen om het voortduren der revolutie te voorkomen.

De opstand heerscht in de Noordelijke provincien, die zich niet willen onderwerpen aan Grl. BORDAS Deze is persoonlijk er op uitgetrokken aan het hoofd van een leger van 1000 man. El Cibao, Sintiago, La Vega zullen met kracht van wapenen onderdrukt worden De tegenstander Grl. ARIAS is reeds gevangenen genomen evenals verschillende officieren, die onder hem dienden.

Ook op **Haiti** blijft het vechten om te weten wie de baas zal zijn. Het einde der revolutie valt ook hier nog niet te voorzien.

Venezuela. De geruchten loopen, dat de revolutie reeds is uitgebroken in Ciudad Bolivar. Die is dus van Trinidad afkomstig.

In de pers wordt braaf de spot gedreven met de „ontdekking” van Cipriano Castro te Port of Spain Of het een karikature is, of een gelijkend portret weten we niet, maar in het *Nuevo Diario* wordt beweerd, dat Castro kaal is geworden en geen baard of knevel meer draagt. We publiceeren deze bizonderheid, opdat de man beter en eerder zal herkend worden, als hij soms op onze stranden aanspoelt.

In het *Nuevo Diario* van 11 April staat ook een heel stuk over het mislukken eener revolutie, welke heet op touw gezet te zijn door LEOPOLDO BAPTISTA, de groote man van Trujillo.

President GOMEZ schijnt zich te mogen verheugen in een grooten aanhang. Alles wijst er op, dat hij bijtijds goede maatregelen heeft genomen om vast in het zadel te blijven en tegen een stootje te kunnen.

De Amerikaantjes doen alsof er volstrekt geen sprake is van eenige revolutie. Zij beginnen juist in deze tijden overal fabrieken op te richten, spoorwegen aan te leggen voor eigen ondernemingen etc.

Van harte wenschen wij, dat Venezuela gespaard blijve voor een nieuwe revolutie, maar wij vreezen.

Mexico Uit de Nederlandsche bladen vernemen wij, dat hoe langer zoo meer verschillende vreemdelingen worden lastig gevallen door de rebellen. Ze worden gebrandschat, hun huis en erf geplunderd, hun vrouwen en dochters onteerd. Velen werden ook vermoord, waaronder eenige Priesters.

De onmiddellijke aanleiding tot het plotseling vertrek der *Kortenaar* ligt echter in een conflict tusschen de Ver. Staten en Mexico op 10 of 11 April ll.

Per ongeluk heeft een bevelhebber der federale troepen in Tampico een Amerikaansch officier en een detachement mariniers der Amerikaansche kanonneerboot *Dolphin* als gevangenen door de straten van Tampico gevoerd. Deze leelijke vergissing werd beschouwd als een smaad de Amerikaansche vlag aangedaan. De Amerikaansche Admiraal eischte, dat binnen de 24 uren door een saluutschot eerherstel aan de vlag zou gegeven worden.

Dit eerherstel werd geweigerd en onmiddelijk kreeg het Atlantisch eskader bevel naar Tampico te stoomen. Ook Duitsche oorlogsschepen zijn er heen gegaan.

Zou dit het einde zijn van Huerta, Villa, Carranza en andere partijleiders en de rust op Mexico wederkeeren.

Maar dan onder Amerikaansch protectoraat.!!

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1912 t|m 28 Februari 1913 onder No. **3701 H.** t|m No. **1817 I.** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **23n April.** a. s., en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 11n April 1914

De Voorzitter,

A. JESURUN.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 11 APRIL — 25 APRIL

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Bacchus	R Huges	11 April	Colón	11 April	Amsterdam
Progreso	Hansen	13 „	New-York	13 „	Maracaibo
Lod v Nassau	Drijver	11 „	Amsterdam	12 „	New-York
Merida	A Johanson	13 „	Maracaibo	13 „	La Guayra
Juno	D Klok	15 „	Amsterdam	15 „	Colón
Merida	A Johanson	15 „	La Guayra	16 „	Maracaibo
Progreso	Hansen	18 „	Maracaibo	18 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	16 „	New-York	16 „	La Guayra
Pr Willem I	A R Nyboer	19 „	New-York	20 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	22 „	Maracaibo	22 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	22 „	La Guayra	22 „	New-York
Zulia	S S Morris	25 „	New-York	25 „	Maracaibo
Pr der Nederl.	N C v Baaren	25 „	Amsterdam	26 „	New-York
Antonio Lopez	Autich	16 April	Colón	16 April	Barcelona
Sachsenwald	Th. Kirchhoff	12 „	Hamburg	12 „	Pto Colombia
Schwarzwald	R Rauschenpl	18 „	Pto Colombia	20 „	Hamburg
Albania	V Pophan	17 „	Liverpool	18 „	Sta Marta
Brookby	Thompson	13 „	Santos	13 „	Port Ingallo
Siena	R Raffo	26 „	Genova	26 „	Colón

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
España D	11 April	Sto. Dom.	*Frieda H*	11 April	Maracaibo
Corazón Jesus	11 „	Aruba	*Electra H*	11 „	Maracaibo
29 de Agosto	11 „	Aruba	*Virginia H*	14 „	Vela de Coro
Ariminta H	12 „	St Domingo	*Refugio H*	14 „	Aruba
Refugio H	12 „	Aruba	*Margarita C*	15 „	Aruba
Margarita C	13 „	Aruba	*Maria Graciela*	14 „	Vela de Coro
Estelle H	16 „	Isl Barlov	*Sirena H*	15 „	Maracaibo
Nereida H	16 „	Maracaibo	*Margarita*	15 „	Aruba
Aura H	17 „	Bonaire	*Marieta C*	15 „	Rio Hacha
			M. Consuelo D	15 „	Sto Domingo
			Virginia H	15 „	Vela de Coro
			29 de Agosto C	16 „	Rio Hacha
			España D	18 „	Sto Domingo
			Carlota H	18 „	Maracaibo

12 April is H M **KORTENAER** vertrokken naar Tampico (Méjico)

De **ESTELLE** vertrekt eerst a s Donderdag naar Aruba

Desen morgen stoomde het Ned SS **LODEWIJK van NASSAU** hier voorbij op zijne reis naar New-York van hier ging het SS terug naar Pto Cabello en Tucacas